

Det afgørende ved kravet om alsidighed er ikke de enkelte beslutninger om valg af materiale, men helheden, som bør være velafbalanceret. Et materiale kan ikke udelukkes fra formidling, fordi det isoleret betraget er præget af ensidighed.

Kravet om aktualitet og alsidighed kan gøre det rimeligt at anskaffe materiale på et tidspunkt, hvor det er aktuelt, selv om en endelig bedømmelse i forhold til kvalitetskravet endnu ikke er mulig.

Det følger endvidere af aktualitetskravet, at materiale, der er stærkt efterspurgt, bør være til stede i et sådant omfang, at urimeligt lange ventetider undgås.

Folkebibliotekets samlinger skal til stadighed være velholdte. Der bør foretages en regelmæssig kassation af forældet, slidt eller stadig ubenyttet materiale.

Bibliotekets arrangementsvirksomhed tilrettelægges efter tilsvarende regler som materialevalget.

Bestemmelser om materialevalgets organisation under den gældende bibliotekslov findes i bekendtgørelse om folkebiblioteker af 13. maj 1965 § 18 hvorefter den ledende bibliotekar foretager bogvalget under ansvar over for biblioteksudvalget og under medvirken af de øvrige bibliotekarer.

I overensstemmelse med betænkning nr. 894 om Kommunale styrelsesformer og kommunalpolitikernes arbejdsvilkår m.v. foreslås det at loven ikke indeholder bestemte krav om materialevalgets organisation. Det understreges dog at der ikke er tilsigtet nogen ændring i den nuværende praksis. Kommunalbestyrelsen bør, inden for bibliotekslovens rammer, fastsætte nærmere retningslinier for materialevalget og materialebestandens sammensætning under hensyn til de forskellige benyttergruppers behov. Det vil i reglen være hensigtsmæssigt at udforme retningslinierne i samarbejde med centralbiblioteket og de øvrige kommuner i området.

Ligeledes bør det i bestemmelser om materialevalgets organisation angives hvordan materialevalgsmyndigheden kan delegeres til enkelte bibliotekarer eller udvalg af bibliotekarer. For at udnytte den samlede bibliotekariske sagkundskab bør alle bibliotekarer medvirke enten ved deltagelse i materialevalgsmøder eller på anden måde.

Til § 13

Det fremgår af § 1, stk. 1, at alle kan benytte biblioteket, og at benyttelsen er gratis.

I et publikumsreglement fastsætter kommunalbestyrelsen de nærmere regler om benyttelsen af det enkelte folkebibliotek, f.eks. om lånetidens

længde, om fremgangsmåden ved for sen aflevering og om erstatning i overensstemmelse med dansk rets almindelige regler for materiale, der beskadiges eller bortkommer. I reglementet kan der også stilles krav om forevisning af legitimation (f.eks. med personnummer) og om betaling af en afgift ved overskridelse af den fastsatte lånetid, jfr. § 26.

En vis ensartethed i reglementsbestemmelserne er ønskelig af hensyn til benytterne og er også gennemført i praksis. Således er det overalt reglen, at bøger kan hjemlånes i ubegrænset antal. Det forudsættes at Biblioteksdirektoratet, som hidtil Bibliotekstilsynet udsender et vejledende standardreglement.

Til § 14

§ 14 indeholder bestemmelser om decentralisering af biblioteksbetjeningen herunder om bibliotekernes opsøgende virksomhed.

Til stk. 1 og 2

Bestemmelser om oprettelse af filialer blev indført i biblioteksloven ved revisionen i 1964, idet man tilstræbte en ligelig adgang til biblioteksbenyttelse både på landsplan og i det enkelte virkeområde. Man forudså, at behovet for decentralisering ville blive større efter de forventede kommunesammenlægninger.

Disse synspunkter har stadig gyldighed. Kun i ganske få kommuner gør bebyggelsesstrukturen det forsvarligt at lade betjeningen ske fra ét bibliotek. I alle andre kommuner tilsiger områdets geografiske udformning og bebyggelsesstrukturen, at ligelig adgang til biblioteksbetjening kun kan opnås gennem en decentralisering af tilbuddet i form af faste eller mobile filialer.

Der er da også etableret faste og/eller mobile filialer i næsten alle kommuner. Der er i dag kun 14 kommuner, som ikke har filialer, og i nogle af disse skønnes en udbygning med filialer ikke nødvendig.

Der gives i § 14 ingen detaljerede bestemmelser om opbygningen af et filialsystem, allerede fordi den rette biblioteksstruktur i en kommune er så afhængig af en række lokalt bestemte og indbyrdes afhængige forhold, at den må planlægges individuelt i hver kommune.

Befolkningens ligelige adgang til biblioteksbenyttelse er ikke blot et spørgsmål om antallet af betjeningssteder (fast afdeling eller busstop); mindst lige så vigtigt er betjeningens kvalitet i